

**„ZALAEGRSZEG 2020 - INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA
MEGALKOTÁSA” projekt
NYDOP-3.1.1/F-13-2013-0001**

**Tervezői szempontok
Műhelybeszélgetés
Összefoglaló**

**2012.11.07. 13:00 – 16:00
Helyszín: Zalaegerszeg MJV Polgármesteri Hivatala**

Tartalom

2014-2020 tervezési időszak	1
Partnerségi egyeztetés	2
A 2007-2013 programozási időszak eredményei	3
A résztvevők által nevesített eredmények.....	4
A résztvevők által nevesített problémák.....	4
Javaslatok	5
Előzetes projektlista	6

2014-2020 tervezési időszak

Az Európai Unió 11 tematikus célt jelölt ki:

1. A kutatás, technológiai fejlesztés és innováció megerősítése
2. Információs és kommunikációs technológiai fejlesztés
3. KKV-k versenyképességének fokozása
4. Alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, kockázatok megelőzése, kezelése
6. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése
7. Fenntartható közlekedés, hálózati infrastruktúrák fejlesztése
8. Foglalkoztatás és munkavállalói mobilitás ösztönzése
9. Társadalmi befogadás elősegítése, szegénység elleni küzdelem
10. Beruházás az oktatásba, készségekbe, egész életen át tartó tanulásba
11. Intézményi kapacitás és a közigazgatás hatékonyságának fokozása

A fenti célok közül legnagyobb arányú támogatást várhatóan a közvetlen gazdaságfejlesztéssel összefüggő célok élvezik majd.

A stratégia kialakítása 3+1 fázisból áll:

- megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés)
- koncepció
- stratégia
- integrált projekt csomagok (projektek)

A források elosztásának rendszere megváltozik:

- a 2007-13 közötti EU programozási ciklusnak vége, de új kezdődik 2014-20 között
- Magyarország 2014-20 közötti nemzeti fejlesztési programokat (operatív programokat) és az ezeket keretbe foglaló Partnerségi megállapodást létrehozta az Európai Bizottsággal együttműködésben
- legkésőbb januárban a partnerségi megállapodást be kívánja nyújtani a magyar kormány
- a Magyar Kormány, forrásokat bocsájtott a megyék és MJV-k számára a tervezési és stratégiaalkotási folyamatok támogatása érdekében
- a soron következő programozási ciklusban elnyert támogatások felhasználására 2023-ig van lehetősége a pályázóknak
- a stratégiaalkotás fontosságát az is indokolja, hogy Magyarország az első helyen áll abban a rangsorban, melyben azok az országok szerepelnek, melyeknél a legnagyobb mértékben járul hozzá az EU a közberuházások finanszírozásához
- a pályázatos kiírási rendszer részben megszűnik, így a városoknak nagyobb szabadsága lesz abban, hogy milyen területeken kerülnek felhasználásra a források
- a projektötleteket a város tudja kialakítani, nem pedig előre meghatározott felhasználási tervek alapján történik a forráslehívás
- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében megyék illetve a megyei jogú városok olyan forrást kapnak, amit a fejlesztési stratégiájukban meghatározott célokra önállóan használhatnak fel – ez az összeg a megyei jogú városok esetében átlagosan 10 milliárd Ft lesz, Zalaegerszeg reálisan 7-8 milliárdra számíthat ebből a forrásból
- természetesen továbbra is megmaradnak a tematikus operatív programok, melyekben lehetséges támogatási forrásokhoz jutni
- a saját és befektetői forrásoknak is jelentős szerepe marad a fejlesztésben.

Az új programozási időszakra az országos operatív programok várhatóan jövő tavaszra készülnek el, ezzel párhuzamosan folyik az önkormányzatok középtávú stratégiai dokumentumainak (Integrált Településfejlesztési Stratégia) készítése, reális és megvalósítható terveik összegyűjtése.

Partnerségi egyeztetés

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia céljainak kijelölésében az önkormányzat műhelybeszélgetések keretében és egyéb konzultációs fórumok felhasználásával kéri a város lakosainak, vállalkozásainak, intézményeinek és civil szervezeteinek együttműködését azért, hogy a

város fejlődését középtávra meghatározó terv képes legyen társadalmi igényeket, érdekeket, szándékokat is megjeleníteni.

A munka jelenlegi fázisa a helyzetelemzés, arra vagyunk kíváncsiak, hogy az egyeztetésben résztvevők hogyan értékelik az érvényes stratégia – a 2009-ben készült Integrált Városfejlesztési Stratégia - céljait, megvalósítását.

Kérjük a résztvevőket, mondják el, hogyan látják a város helyzetét, milyen fejlesztési lehetőségeket, igényeket éreznek, látnak a környezetükben az alábbiak szerint:

1. Mi az ami Zalaegerszegen jól működik és nem igényel komolyabb fejlesztést?
2. A problémás területek megnevezése és javaslatok megfogalmazása.
3. A 2009-es IVS-ben megfogalmazott célok megvalósításának megítélése.

A kikristályosodott projektjavaslatok megvitatására tavasszal kerül sor.

A 2007-2013 programozási időszak eredményei

- a városba érkező támogatási volumen közel 40 milliárd Ft volt és ez tekinthető irányadónak a következő ciklusra nézve is
- top 5 támogatási terület:
 - közútfejlesztés 76-os út – 24%
 - vállalkozásfejlesztés – 17%
 - egészségügyi infrastruktúrafejlesztés – 13%
 - ivóvízminőség javító program – 10%
 - oktatás, kultúra, humán fejlesztések – 7%
- feltűnően alacsony az innovációs fejlesztések aránya – 3%

A 2009-ben készült Integrált Városfejlesztési Stratégiában megfogalmazott értékek:

- egészséges környezet
- dinamikus gazdaság
- gazdag szellemi potenciál
- élő kultúra
- aktív közösség
- magas szintű életminőség
- magas fokú autonómia

Zalaegerszeg fejlesztési irányainak kijelölésekor, összhangban az EU elvárásaival, leginkább a következő célokat érdemes szem előtt tartani:

- környezettudatosság,
- egészségtudatosság,
- megújuló energia,
- információs technológia,
- autóiipari tengely.

A résztvevők által nevesített eredmények

Természeti és táji környezet

- A várost körülveszi egy nagyon előnyös táji környezet, melynek előnyeit azonban jobban ki lehetne használni, akár a turizmus fejlesztésével.
- A jó adottságokkal rendelkező zöld területek használati értékének növelése lenne kívánatos – láthatóság, bemutathatóság (Alsóerdő, Parkerdő, Gébárti-tó).
- Díjazandóak az önkormányzat törekvései a városi zöldterületek fejlesztésére, azonban további befektetésekre lenne igény.

Egészségügy, rekreáció

- Zalaegerszeg rendelkezik egy gazdag egészségügyi infrastruktúrával, mely ráadásul folyamatosan fejlődik és nemzetközileg is versenyképes.
- Élhetőségi rangsorban országos szinten előkelő helyen van a város.

Kultúra

- A kortárs képzőművészeti élet jelentős a városban, melyet fel lehetne karolni turisztikai célokra
- Országos szinten is egyedi kulturális értéknek tekinthető a Göcseji Falumúzeum és a Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum

Városi élet

- Sikeres közműfejlesztési programok valósultak meg: vízellátás, szennyvízelvezetés és hulladékgazdálkodás.
- Országos összehasonlításban is nagyrészt motivált, dolgozni kész emberek élnek a városban, kevés a gazdasági tevékenységből kiszorult polgár.

A résztvevők által nevesített problémák

Városi élet

- Aggasztó demográfiai helyzet, korösszetétel és iskolázottság terén.
- Kialakultak a városban előregedő és szegregálódó területek, valamint újonnan kialakuló lakó és gazdasági területek, azonban az egyes területek fejlődésében hiányzik a folytonosság.
- A helyi lakosok sem feltétlenül vannak tudatában a város értékeinek sokszínűségével, tovább gyengítve a város turisztikai és kulturális értékeinek láthatóságát.
- Kedvezőtlen demográfiai viszonyok és elvándorló fiatalság: részben olyan nagyvárosi értékek hiánya miatt van, melyet a város nem tud megadni, részben pedig a kedvezőtlen munkaerő piaci helyzet miatt.

Turizmus, vendéglátás

- Jelentős sport és kulturális rendezvények megrendezésekor komoly problémát okoz az alacsony városi szállodai kapacitás (pl. teke vb), azonban a vendéglátás városi kialakítása nem feltétlenül önkormányzati felelősség!
- Rengeteg vendéglátóhely zárt be az elmúlt időben és alig nyíltak ezeket kiváltó új alternatívák.
- Az Aquacity beruházást és az összes jelenleg futó projektet be kellene fejezni, mielőtt egy új turisztikai beruházásba kezdene a város.
- Erőforrásait tekintve Zalaegerszeg túl kicsi ahhoz, hogy folyamatos fesztivál kínálata legyen.

Városszerkezet, gazdaság

- Göcsej jelentősen le van maradva fejlettséget tekintve a környező területektől, mint pl. az Őrségtől.
- Egy kis város gazdasági környezetét nőtte ki Zalaegerszeg, fejlesztési stratégia nélkül.
- Nem jött még létre a forgalommentes belváros és a belváros forgalmi tehermentesítése.
- A város majdnem 2/3-a zártkerti zöld területekből áll, így a zöld város profil nem egyértelműen a város felelőssége.
- A vasút rekonstrukció során nem tudott felszabadulni legalább az egyik vágány területe.
- KÖGÁZ épület a város közepén kihasználatlanul áll, az ilyen típusú ingatlanok remek lehetőséget jelentenének a társadalmi élet színesítésére.
- Belvárosi sétáló utcát nehéz kialakítani, hiszen az autós megközelíthetőséget garantálni kell a központban lévő bankok, közhivatalok stb. számára.
- Rengeteg nagy vállalkozás szűnt meg a rendszerváltás óta és a felépült ipari parkok kihasználtsága sem megfelelő.
- Zalából jövedelem kiáramlás folyik, ilyen példa a zalai erdők helyzete – gazdasági erdő státus (Alsóerdő).
- Nem sikerült 10 év alatt kiépíteni Bagod és Zalaegerszeg között a kerékpárutat.

Javaslatok

Természeti és táji környezet

- Nagyon jó természeti és táji környezet – zöld területek használati értékének növelése lenne kívánatos –láthatóság, bemutatathatóság fejlesztése (Alsóerdő, Parkerdő, Gébárti-tó)
- Természetvédelmi és rekreációs lehetőségek – kerékpárutak, tanösvények, akár szőlészet

A megye és Zalaegerszeg kapcsolata

- A Zala megye és Zalaegerszeg kapcsolatának rendezését a fejlesztések terén is rendezni kellene (közlekedés, energiapolitika, beruházás ösztönzés), hiszen a megye érdeke Zalaegerszeg fejlődése.
- Nincs értelme olyan területeken versenyezni, ahol nagyon alacsony a város versenyképessége – termálfürdők (Zalakaros, Kehidakustány, Hévíz).
- Nyugat-Dunántúl alapvetően központhiányos terület, ennek kapcsán indokolt lehet a fokozottabb együttműködés kialakítása a térség városai között.
- A településfejlesztést az agglomerációra is ki kellene terjeszteni.

Kultúra, turizmus, vendéglátás

- A turizmus kapcsán fontos lenne a célcsoport kijelölése: középkorúak, idősek, fiatalok – nem egyforma az egyes turisztikai attrakciók értéke a különböző csoportok számára.
- Elsődleges turisztikai célcsoportnak a fiatalságot kellene tekinteni, hiszen ők vihetik a várost előre a következő évtizedekben.
- Szükség lenne egy új turisztikai attrakcióra, mely összefonódhat a város nevével, hiszen a jelenleg leginkább működő kerékpáros és erdei turizmus nem képvisel jelentős bevételi lehetőséget a város számára.
- Egy új turisztikai attrakció helyett alternatíva lehet a rendelkezésre álló, elérhető távolságban lévő, meglévő turisztikai célpontok jobb kihasználása és a városi turisztikai célokba integrálása.
- Zalaegerszegen is lehetne egy országos hírnevű fesztivál, a Savaria Fesztivál és a Békéscsabai Fesztivál mintájára.
- attrakció javaslatok: nyári bob pálya, zenei fesztivál.

Várostervezés, gazdaság

- A városnak több erőfeszítést kéne tennie az innováció, a helyi felsőoktatás és a gazdasági élet fokozottabb összekapcsolása, valamint a kutatásfejlesztési potenciál építése érdekében.
- A gazdasági versenyképesség növelésének alapja lehet az M9-es autópálya megépítése, erre azonban nincs jelenleg EU-s finanszírozási szándék, önerőből meg kivitelezhetetlen.
- Zalaegerszeg rendelkezik egy gazdag egészségügyi infrastruktúrával (kórház). Ezt társítani lehetne egy rehabilitációs, szociális, idős ellátó intézményrendszerrel. Befektetők látnak ebben fantáziát.
- Kezeljék kiemelten a városi közlekedés optimalizálását.
- A Kosztolányi utca kétirányúsítása tervben van, az észak-déli közlekedés javítása érdekében.
- Barnamezős gazdasági területek támogatási fellendülésének kihasználása, valamint egyes lakóterületek, lakótelepek felújítása is elengedhetetlen önkormányzati felelősség.

Előzetes projektlista

A 2014-2020 támogatási források tervezéséhez már most kérik a várostól nevesítve a tervezett projekteket, ezért az önkormányzat 0. változatként felvázolt 17 projektötletet, melyből a folyamat végén 5-8 részletesen kidolgozott projekt kell, hogy maradjon. A listában szereplő projektervek már korábban is felmerültek, közülük többhöz előzetes megvalósíthatósági tanulmányok is készültek, vagy készülnek:

1. energia szempontból önellátó ipari park – az önellátás lehet a versenyelőny (geotermális energia, napelem park)
2. agrár- és ipari park megújuló energiateljesítményekkel (reptéren) élelmiszertermelés és feldolgozás-élelmiszerfeldolgozó üzemeket újra lehet telepíteni, üvegházak, aquakultúra
3. műszaki felsőoktatási kampusz és tudáspark (innováció)
4. turisztikai komplexum fejlesztése fürdő mellé, új attrakció
5. kerékpárút a városban és környékén – országos hálózathoz kell csatlakozni
6. autómentes belváros

7. hulladéklerakónál energiatakarékos lakópark (Alsóerdő, Busapuszta)
8. elhagyott iparterületeknek új funkció
9. sportkerület, sportturizmus: nyugat és észak-európai csapatsportágak stadion, sportcsarnok, szállás, étterem (Teke VB és Munkakutya VB tapasztalataira alapozva)
10. -14. közlekedési projektek
15. vendéglátóipari szolgáltató központ
16. csapadékvíz elvezető rendszer, szürkevízhalózat kiépítése árvízvédelem
17. városi intézmények geotermális fűtése

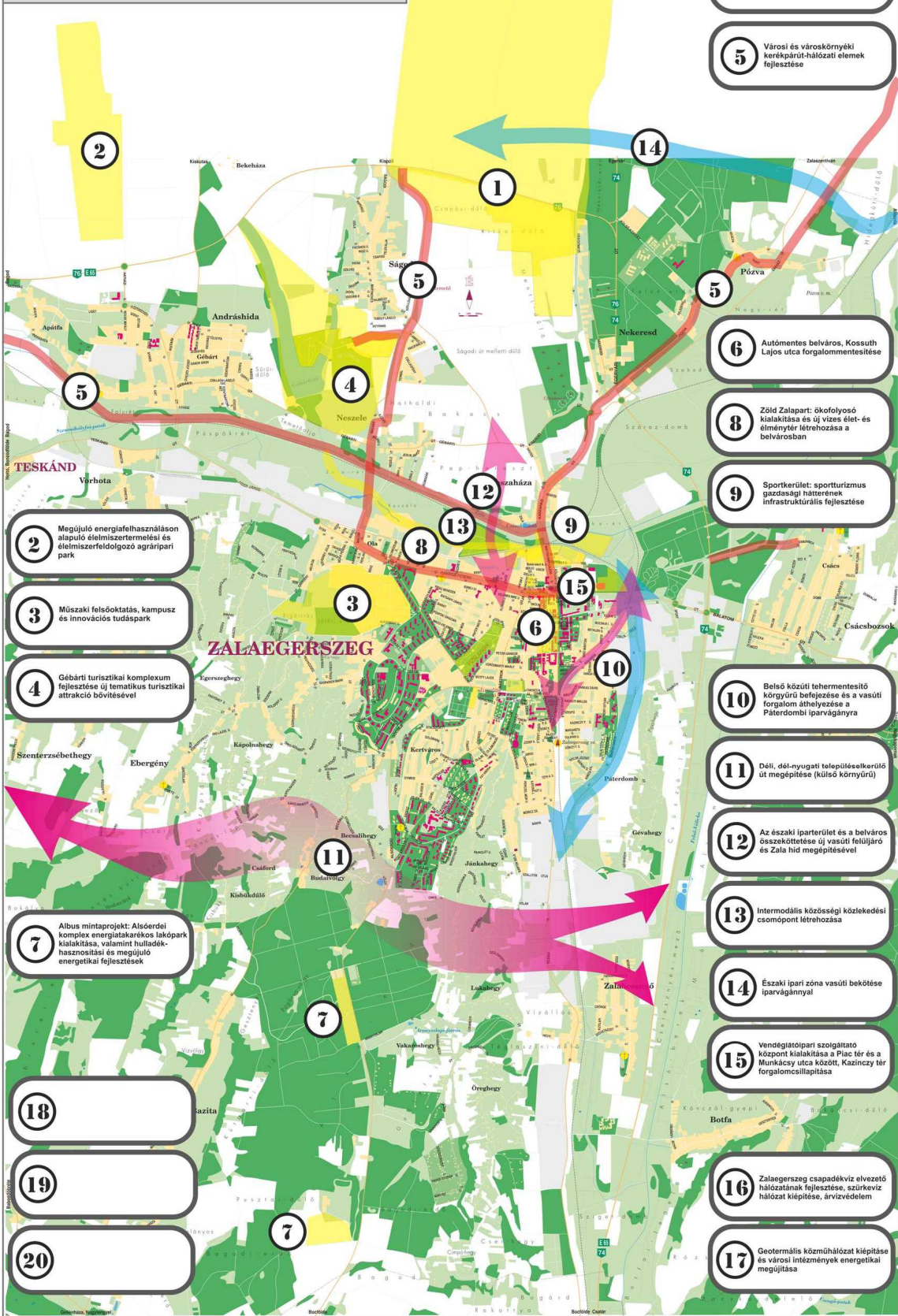
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Zalaegerszeg MJV fejlesztési projektjavaslatai

2013. 10. 07-i munkaanyag

1 Megújuló energiafelhasználáson alapuló önálló ipari park és technológiai központ

5 Városi és városkörnyéki kerékpárút-hálózati elemek fejlesztése

6 Autómentes belváros, Kossuth Lajos utca forgalommentesítése

8 Zöld Zala-part: ökofolyosó kialakítása és új vizes élet- és élményter létrehozása a belvárosban

9 Sportterület: sportturizmus gazdasági háttérnek infrastrukturális fejlesztése

2 Megújuló energiafelhasználáson alapuló élelmiszertermelési és élelmiszerfeldolgozó agráripark

3 Műszaki felsőoktatás, kampusz és innovációs tudaspark

4 Gébárturisztikai komplexum fejlesztése új tematikus turisztikai attrakció bővítésével

10 Belső közúti tehermentesítő körgyűrű befejezése és a vasúti forgalom áthelyezése a Páterdombi iparvágányra

11 Déli, dél-nyugati településkörnyék út megépítése (külső körgyűrű)

12 Az északi iparterület és a belváros összeköttetése új vasúti felüljáró és Zala híd megépítésével

13 Intermodális közösségi közlekedési csomópont létrehozása

14 Északi ipari zóna vasúti bekötése iparvágánnyal

7 Albus mintaprojekt: Alsóerdei komplex energiatárolásos lakópark kialakítása, valamint hulladékhasznosítási és megújuló energetikai fejlesztések

15 Vendégturizmus-szolgáltató központ kialakítása a Plac tér és a Munkácsy utca között, Kazinczy tér forgalmcsillapítása

18

16 Zalaegerszeg csapadékvíz elvezető hálózatának fejlesztése, szürkevíz hálózat kiépítése, árvízvédelem

19

17 Geotermális közműhálózat kiépítése és városi intézmények energetikai megújítása

20